

Korach: Spiritual Ambition vs. Spiritual Striving

S. Smiles

Bamidbar - ch. 16

¹ Korach son of Yitz'har (a grandson of Kehoth and great-grandson of Levi*) began a rebellion* along with Dathan and Aviram (sons of Eliav*) and On son of Peleth,* descendants of Reuben. ² They had a confrontation with Moses along with 250 Israelites who were men of rank in the community, representatives* at the assembly,* and famous.*

³ They demonstrated against Moses and Aaron, and declared to them, "You have gone too far!" All the people in the community are holy, and God is with them. Why are you setting yourselves above God's congregation?"

2 The Call of Torah - R. Munk

3. וַיִּקְהָלוּ עַל-יְמִשָּׁה וְעַל אֶהָרֹן - They gathered together against Moses and Aaron. The Midrash tells us how Korach used false and misleading arguments to undermine the laws of the Torah in the minds of the people. Thus he brought the two hundred-fifty distinguished men before Moses wearing garments made entirely of blue wool [techeiles], and he asked Moses if those garments required tzitzis. When Moses answered that they do, Korach scoffed that if four blue threads can satisfy the requirements of tzitzis how can a garment made entirely of techeiles not be acceptable. In Korach's mind the garments completely made of techeiles were an analogy to his men who, being endowed with noble and superior souls, could dispense with the additional threads of techeiles imposed on lesser men.

5 Wordmark - R. Tatz

Every human experience holds and teaches more than it seems to contain at first glance. Every human experience is none other than the finite translation of an infinite idea. Human consciousness, while locked into a physical body, interprets deeper experience as superficial experience; our work is to translate that superficial experience back into its source in depth.

6 Why do we long for home? It is a universal human experience that when one is away from one's home, and particularly from the home of one's youth, one longs to be back there. A place has special beauty in the eyes of those who live there, even when that place has no particular natural beauty. "Chen makom al yosh'avav - A place has special beauty for those who live in it." If all of our experiences are none other than this-worldly parallels of higher experiences, what does this mean? The answer is that the neshama is derived from a higher world; its true place, its true home, is that world where it enjoyed indescribable closeness with its Creator. It is sent into this world, immeasurably distant from that place of origin, to reside in the body of a mortal being. But it never forgets its home; it forever longs with a most powerful longing to return.

7 However, this depth remains subconscious; the neshama longs for its real home in the spiritual realm but the emotions read that longing as homesickness! After all, the realm of origin is not visible from here; the neshama has lost sight of it, the mind cannot see it. And so the conscious mind interprets that deep experience of origin as a particular facet of the human psyche familiar to each of us.

Shabbat Shurim - R. Miller

3a

אמר ר' לוי ברב בישר ברב בישורו ברב בישר רב לכם ברב בישורו רב לך ... וכל כך למה תנא דבי ר' ישמעאל לפום גמלא שיחנא.

R. Levi said: He (Moses) announced the edict with the word, 'Sufficient' and the edict was confirmed with the word, 'Sufficient'. He announced the edict to Korach and his followers with the words 'Sufficient for you, you Levites,' and the edict was confirmed to him with the words, 'Sufficient for you do not continue to speak to Me about this matter' And why was so much demanded of Moses? The school of R. Yishmael taught, 'According to the camel is the load' (i.e. the greater the person, the greater his responsibility).²

36 * What was the error in Moses' phrase of rebuke that caused it to be thrown back at him before his death and, on the other hand, why was he right in demanding such a violent and terrible end for the rebels?

תורת אברהם - ר' א"צ 4a

כלל כפי היראה. טענה קרח כיה. ביון שבנראי האדם לכוון בולך ועולה ממדריגה למדריגה. וכל אדם יוכל לבא עד למדריגה כיוהר גדולה. ח"כ מדוע לא יוכל גם הוא לבא למדריגה הכהונה. כנראה מטענה כי כל העדה כולם קדושים וגו'. ומשכח הש"י כיה.

4b מהתוקף קרח. כמשי' כי כל העדה כולם קדושים. ועלה בלבו חשק נפלא לעבודת הכהונה. ומשך אליו כל ישראל. כמ"ס ויקח קרח - שמשך ראשי הכהנדרמות. ולא יעלה על הלב לומר שמשך הכהנדרמות בחשק דר תליה. רק שמשך לבם אל מחיקות הקדושה. כמ"ס ומחוקים מדבש. וצוה לקח לבם ממדריגה למדריגה. עד שבנינם שרש הכמיקות שבקדושה הכהונה. ואז נשחטו עמו צוה. שגם הם ראו צוה.

8 And when we are home we long to travel! For all the neshama's love of its origin, it nevertheless longs to move through this world, distant from its home, to enjoy the beauty of this world and to acquire its wealth - the true wealth of mitzvos and perfection of character. (In fact, the very trait of acquisitiveness is none other than the neshama's interpretation of this depth!) The explicit, conscious psyche experiences this deep stirring of the neshama as wanderlust, the longing to travel.

9 Keloret - Artscroll

children (Torah Temimah). Yet the soul is not satisfied because it knows that whatever it earns is for itself - and therefore never has enough of Torah and good deeds. This is likened to a villager who married a princess. Though he may bring her all his earthly possessions, they are not esteemed by her, because she is of royal lineage (and accustomed to luxury beyond the imagination of a mere villager.) So it is with the soul; though you bring it all the luxuries in the world, they are valueless to it. Why? Because it is of heavenly origin (and its values are spiritual; infinitely higher than earthly goods.)

היצה"ר מטעם שעה"ו הוא מספק את נפש האדם. אך דבר חיצוני אין ביכולתו לטפח את הנפש, כי בפניו עוה"ו יש לו מאה רוצה מאתיים, היינו שחש חסרון גם במאה שיש לו. הנשמה שהיא חלק אלה ממעל, אין בדבר חיצוני היכולת לתת לה סיפוק כחפצה, וכמו שאר"ל "גם הנפש לא חמלא" (קהלת ו, ז) "משל למה"ד לעירוני שנשא בת מלכים אם יביא לה כל מה שבעולם אינם חשוכים לה כלום שהיא בת מלך, כך הנפש אילו הבאת לה כל מעוני עולם אינם כלום למה שהיא מן העליונים", רק קנין פנימי - יראת ה', מביאה את הנפש להרגשת סיפוק כחפצה, והרגשת סיפוק זו ע"י יראת ה', היא המביאה את הנפש לשמחת השלימות, שתשה שע"י כך היא מתעלה בעליה רוחנית.

11

וצריך להבין למה תובעים מהחוטא מיד עוד קודם שהחל לשוב, את התביעה להגיע אל שיא השלימות "עד ה' אלהיך - כסא הכבוד", שהתשובה תמצא את חלקה האמיתי בבנין כסא כבוד שמים? הרי תביעה זו לכאורה אפשרית רק אחרי שהתחילו את עבודת התשובה, כשנמצאים כבר בשלבי העליה, אזי התביעה היא להמשיך הלאה עד שיא השלימות - כסא הכבוד.

13

ככל בנין העומד להבנות צריך תכנון מראש מהמסד ועד הספחות, א"א להתחיל בחפירת היסוד ללא תכנון הקומה העליונה, כך גם בתשובה צריך לשאוף מראש ל"עד ה' אלהיך". אם אין לו את התכנית והמטרה מתחילת דרך התשובה להיכן שאיפתו צריכה להגיע, הרי לעולם הוא לא יגיע, עבודת התשובה אפשרית רק אם מתחילת הדרך תהא שאיפתו לשינוי ערכים, להגיע אל שיא השלימות, ולא להסתפק בשינוי מעשים בלבד.

14

רבי יו"ל מנוכרוק וצ"ל המשיל זאת לאדם הנוסע ברכבת הנוסעת בכיוון הפוך למטרתו, וכשמעירים לו שהוא צריך לשנות את כיוון הרכבת, הוא מסב את פניו ויושב בספסל ההפוך שממולו, כשפניו מכוונים אל מקום חפצה, אך זה לא יועיל לו כי לעולם לא יגיעו גם המסתפק בעבודת התשובה רק בשינוי מעשים לא יגיע לעולם אל הכיוון הנכון. ראשית צריך לצאת מהרכבת, לשנות את כיוון הנערכים מתוך שאיפה נשגבה להגיע אל השלימות האמיתית.

10

הבה נעיין בדברי הרמב"ן ונתבונן על איזה מדרגות גבוהות תובעים אותו, הרמב"ן עה"פ "קדושים תהיו" (ויקרא יט, יא) מכאן מהו קדושים תהיו? שלא תהיה נבל ברשות התורה! אין המצות עשה קדושים תהיו אזהרה בדברים האסורים, אלא אדרבא כמה שמתר לך "קדושים תהיו": "ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות... באה המצוה הזאת הכללית אחרי שפרט כל העבירות שהן אסורות לגמרי... עיקר הכתוב בכיוצא בזה יזהיר שנהיה נקיים וטהורים ופרושים מהמון בני אדם שהם מלכלכים עצמם במותרות ובכיעורים". גם את הציווי בו תדבקון ואותו תעבדו, מכאן הרמב"ן כמדרגה בעבודת ה': "ויהיה פ" ואותו תעבדו, שתהיה לו בכל עת כעבד קנוי המשרת לפני אדוניו תמיד, שעושה מלאכת רבו עיקר וצרכי עצמו ארעי, עד שיבוא מזה מה שאמרו וכל מעשיך יהיו לשם שמים, שאמילו צורכי גופו לשם עבודת האל היותו".

א"כ שבה ועולה התמיהה האם על מדרגות גבוהות ונשגבות בעבודת ה' תובעים נער בן י"ג שנה? האם הוא מסוגל להגיע למדרגת דביקות בה' שכל מעשיו ובכל מחשבותיו יהיו רק לשם שמים? האם הוא מסוגל להתמודד במדרגה "לקדש עצמו עד שיגיע לפרישות"? הרי כל אלו הם מדרגות לעובדי ה' בדרגות גבוהות, ולמה הוא נתבע על כך כאשר הוא עוד צעיר לימים?

19

"בן סורר ומורה נידון על שם סופו" (סנהדרין עא), התביעה האיומה עליו לא על שאיננו אוחז במדרגות הנפלאות של "קדושים תהיו" אותו תעבדו ובו תדבקון? שהם באמת מדרגות נשגבות, ולעת עתה הוא גם אינו מסוגל לאחוז במדרגות אלו. התביעה היא על שאין לו את השאיפה והכיוון למדרגות אלו, אם הוא וזולל וסובא בשר ויין, סימן שאינו יודע כלל בזמן שעומד בתחילת דרכו, את המטרה והכיוון שאליו הוא צריך לשאוף, שאיפתו מצטמצמת לחומריותו של עולם הזה בלבד, ועל כן נידון על שם סופו, אם זוהי שאיפתו בתחילת דרכו, הרי שאל המטרה והכיוון הנכון אליה ודאי שלא יגיע.

20

"בן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות ולמה ניכתב דרוש וקבל שכר" (סנהדרין עא), ה"דרוש וקבל שכר" - הדרוש הוא היסוד שלמדנו מפרשה זו, שעבודת התשובה היא בעיקרה שינוי השאיפה! לא להסתפק בשינוי מעשים בלבד, אלא שתחילת דרך התשובה תהיה מבוססת על שאיפה אל הכיוון והמטרה האמיתית - לשינוי ערכים.

12

ביאור הדברים, יסוד התשובה והצלחתה היא רק כאשר יש שאיפה גדולה בתחילת הדרך, להתחדשות והתקרבות אל ה', להגיע לשיא פיסגת השלימות, ובכח שאיפה זו אפשר להתחיל את דרך התשובה, וללא שאיפה זו הרי עבודת התשובה לא תצליח! וככל שהשאיפה נשגבה וחזקה באותה מידה יצליח להגיע לשלימות התשובה - להגשמת שאיפתו. מצד אחד רוצה האדם לעשות תשובה בכל כוחו, הוא משנה את דרכו ומשפר את מעשיו, במעשה זה או אחר, ומאידך פעמים רבות נופלת בחלקו אכזבה כאשר איננו מצליח לעמוד במשימה של עבודת התשובה. הסיבה שאיננו מצליח לעמוד בעבודת התשובה, משום שמתחילת דרכו חסרה לו השאיפה להגיע אל שיא השלימות, הוא משלה את עצמו בהישגים של שינוי מעשים לשנות איזה קילקולים, ומסתפק בדרגה זו של "בעל תשובה". ולא שת ללבו להרגיש שקל לו לאדם לשנות אי אלו ממעשיו, יותר מאשר לשנות את כל דרכיו.

15

יסוד זה - שמדרגת האדם והצלחתו נמדדת לפי גודל שאיפתו, לומדים מפרשה של בן סורר ומורה. הרמב"ן (כי תצא בת, יח) מכאן את חומרת עבירותיו של בן סורר ומורה הנידון בעונש כה חמור: "יהנה יש עליו שני עונשין האחד שהוא מקלה אביו ואמו וממרה בהם, והשני שהוא וזולל וסובא, עובר על מה שנצטוונו קדושים תהיו, ונאמר עוד ואותו תעבדו ובו תדבקון, כאשר פרשתי שנצטוונו לדעת השם בכל דרכינו, וזולל וסובא לא ידע דרך ה'". מדוע נורא הוא עונש בן סורר ומורה, ומה הם חומרת עבירותיו קדושים תהיו? בו תדבקון? וכי האריך אפשר לתבוע ולדרוש מנער בן י"ג שנה העומד בתחילת דרכו בחיוב המצוות, על ציונים אלו שהם מדרגות נשגבות בעבודת ה'?

18

ביאור הענין, אדם מיד בתחילת דרכו צריך לראות ולדעת את המטרה והכיוון שאליו עליו להגיע, ולפי זה צריכה להיות גם שאיפתו בכל פעולותיו ובכל מעשיו, ואין זו רק כמעלה מיוחדת בדרך עבודת ה', אלא שללא זאת לא תתכן עבודת ה', אם אינו יודע את המטרה ואין לו השאיפה הרי זו לגריעותא! כי אם פעם לא ינבנה להגיע אל המטרה.

הרמח"ל חיבר את ספרו "מסלת ישרים" המיוסדת על הברייתא של רבי פנחס בן יאיר, ומדריך אותנו בספר זה צעד אחר צעד, ממעלה את למעלה יותר עלינו עד למעלות העליונות: טהרה, חסידות, ענוה, רוח הקודש. ואע"פ שעדיין לא ביאר את המעלות העליונות, בכל זאת כבר בתחילת הספר כפרק הראשון פותח: "יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו" וממשיך להסביר בפרק זה את חובתו של האדם בעוה"ז, ומתי עבודת ה' הנדרשת ממנו "וכשתסתכל עוד בדבר תראה כי השלימות האמיתית הוא רק הדביקות בו יתברך", והרי "חסידות" ו"דביקות" הם שייכים רק למעלות העליונות, כמש"כ בסוף הספר במדרגה העליונה "כללו של דבר ענין הקדושה הוא שיהיה האדם דבק כל כך באלהיו", והרי כאן עדיין עומדים אנו בתחילת המדרגות.

אמנם הרמח"ל קודם שמסדר את המעלות שאדם צריך לצעוד ולעלות מעלה אחר מעלה, מבאר בפרק הראשון למה צריכה להיות שאיפתו, את המטרה והתכנית שבנין המעלות, ורק אחרי שאדם יודע את התכנית והמטרה שאליה צריכה להיות שאיפתו, והכיוון והמבט בכל בנין מעלותיו, אוי יכול הוא להתחיל ולבנות את בנינו - בנין המעלות ע"פ סדר הברייתא של רבפכ"י. כשאדם מתכנן מראשית דרכו את המטרה, יש לו גם את השאיפה להגיע אל המטרה, אוי הוא יוכה להגיע בעבודת ה' לשלימות האמיתית ה"דביקות בו יתברך". וכאמור ידיעה זו היא לא רק ענין של מעליותא, אלא היא הכרחית שאם אין לו את היסוד והמטרה בתחילת דרכו למה צריכה להיות שאיפתו הרי זו גריעותא! כי איך יגיע אל המטרה.

Bemidbar 17

1 God spoke to Moses, saying, 2 "Tell Eleazar (son of Aaron the priest) that the fire pans have been sanctified, and he must gather them up from the burned area. He shall then scatter the burning coals far and wide. 3 The fire pans belonging to the men who committed a mortal sin have been presented before God and thus sanctified, so he shall make them into beaten plates to cover* the altar. Let this be a sign for the Israelites."

6 The next day the entire Israelite community began to complain to Moses. "You have killed God's people!" they exclaimed. 7 The people were demonstrating against Moses and Aaron, when they turned toward the Communion Tent. It was suddenly covered with the cloud, and God's glory appeared. 8 Moses and Aaron went to the front of the Communion Tent.

Reflections of the Law - Ed. R. Besdin

Why does the Halakhah refuse to give primacy to the emotions, to the inner feelings? Why does it not consider *devekut*, religious fervor, a more genuine and authentic experience than the outward act of performing a *mitzvah*? It is because there are three serious shortcomings in making the religious act dependent on human emotion and sentiment.

* First, the religious emotion is volatile, ever-changing, and unstable, even within one individual. To correlate the outward act to the inner emotion would require regular adjustments. The *mitzvah* would continually have to be modified and, at times, nullified in favor of new symbolic acts that would correspond to the person's emotional state. The format and identity of the *mitzvah* would be destroyed and no continuity of identifiable performance would be possible.

* Second, each person feels an experience differently. Rituals would continually have to be reformulated to correspond to the feelings of different individuals at different times. What was inspiring to one person might not affect another at all. No community (*Kehillah*) service of God would be possible, since group worship presupposes a unifying constancy. What would be appropriate today would be obsolete tomorrow, and what is appreciated in one community may be unintelligible in another.

* Third, we have no reliable gauge to differentiate secular types of response from the genuinely religious experience. There are many non-religious reactions which claim transcendental qualities of holiness. The love impulse, the aesthetic quest of the

However, if one fails to conform to halakhic norms and instead, availing himself of common sense, substitutes a garment that is entirely blue, his response will be divested of its religious meaning and totally secular. And if there is a response at all, it will be a mundane, hedonistic experience, aesthetic appreciation, but not a religious emotion. The color blue, as an aspect of *kiyyum hamitzvah*, is a source of religious inspiration; but a blue garment that is not prescribed by the Torah merely contains a color and may produce many types of secular associations, some even vulgar and demeaning.

25-27 חז"ל ב"ר הלל - רב גאון

בהתבוננו על מעשה הר"ע איש יקשה הרי גם הם ידעו שרק אחד מהם יחיה, ואיך הפקירו חינהם להקטיר הקטרת. אלא שהנה בני ישראל שיצאו ממצרים המה ראו מעשי ה' ונפלאותיו, ובעברם בים סוף השיגו מה שלא ראה יחזקאל ושאר הנביאים (כדאי במכילתא פי בשלח) עד כדי הראותם באצבע יזה אל-י ואנוהו, ואח"כ ראו כבוד ה' עין בעין בקבלת התורה מפי הגבורה, וכל חייהם היו חיי נס במן ובבאר ובעניי הכבוד, הרי ברור שבערה בקרבם אהבה עזה עד מאד להקבי"ה פי כמה יותר ממה שהגדיר הרמב"ם (עיי לשונו הזהב בפרק יי מהלי תשובה הלי ג'), ואין בידינו לצייר ולשער גודל התשוקה הנפלאה שהיתה להם לצדיקי דור המדבר להתקשר להקבי"ה באהבה עד כדי מסירת נפש בפועל ממש. וזה היה חטאם של בני קרח, אשר ביתו של קרח נקרא (טז, כד) "משכן קרח" מחמת גודל הקדושה ששרתה בתוכו, והוא היה מנושאי הארון ועל כל צעד ראה נס ופלא שהיה הארון נושא את נושאו (עיי סוטה לה). ובערה גם בו שלהבת אש האהבה להקבי"ה עד השתוקקות להתקרב יותר לשמש בכהונה גדולה. וכן החמשים ומאתים איש היו צדיקים "נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם" (טז, ב) ולא היה מעצור לרוחם, ומסרו נפשם עד כדי איבוד ממש כדי להדבק בהקבי"ה.

מי שיבחר בו יצא חי וכולם אובדים. אבל מחמת גודל התשוקה לא שמעו לקולו, והתפרצה אהבתם חוץ לגבולי השכל ומסרו נפשם בפועל ממש לשמש לפני הקבי"ה בהקרבת הקטורת.

ולכן צוה הקבי"ה (יז, ב) "וירם, המחנות מבין השריפה" שמחמת היות הקטרת הר"ע איש תוכו רצוף אהבה עזה להקבי"ה, על כן "קדשו".

וזה רמז קרח כשהלבישן טלית שכולה תכלת (מדר"ת ב' והובא ברש"י טז, א) שתכלת דומה לכסא כבוד (עיי חולין פט). להורות שאם הטלית כולו תכלת דהיינו שכל המדת הלב היא להתדבק להקבי"ה וכל מחשבות האדם הם אך ורק לשם שמים - למה יתחייב בציצית הבאים רק להזכיר היראה, ולמה לא יעשה האדם פעולות כפי רגשי לבבו להתדבק

גאון

